

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ-4508	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φύλο και σεξουαλικότητα: κριτικές, διαθεματικές και κλινικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις του διδάσκοντα. Παρουσιάσεις των συμμετεχόντων ατόμων. Ατομική δραστηριότητα: αναζήτηση, μελέτη και σχολιασμός άρθρων. Ομαδική εργασία.	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	α) Κοινωνική ψυχολογία II		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο παρόν σεμινάριο, θα γίνει παρουσίαση και επεξεργασία των εννοιολογήσεων, των θεωριών και των σύγχρονων κατευθυντηρίων για την έρευνα, τη θεραπεία και τη συμβουλευτική σε σχέση με τις έμφυλες ταυτότητες, την έκφραση του φύλου, και το σεξουαλικό προσανατολισμό. Με σημεία αναφοράς σύγχρονες ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις, την queer θεωρία, τη διαθεματικότητα και τις κριτικές κοινωνιολογικές επεξεργασίες, θα γίνει επισκόπηση της ιστορίας της αποπαθολογιοποίησης των μη ετεροκανονικών έμφυλων και σεξουαλικών αυτοπροσδιορισμών, ανάλυση των διακρίσεων και των επιπτώσεών τους και εμβάθυνση σε θεματικές όπως η ομοφοβία, η έμφυλη βία και το τρανς βίωμα. Η επεξεργασία των θεματικών θα γίνει με πλαisiώση από υλικό, το οποίο

θα προτείνεται από το διδάσκοντα και τα συμμετέχοντα άτομα, το οποίο θα προέρχεται από τις τέχνες, την επικαιρότητα, την κριτική ανάλυση αρθρογραφίας και τη συζήτηση κλινικού υλικού από συμπεριληπτική και επιβεβαιωτική οπτική.

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων, τα συμμετέχοντα άτομα αναμένεται:

- Να εξοικειωθούν με τη βασική και τη σύγχρονη βιβλιογραφία που αφορά στην ποικιλομορφία του έμφυλου και σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού.
- Να κάνουν την αντίστοιχη βιβλιογραφική έρευνα χρησιμοποιώντας τις βάσεις δεδομένων και να κάνουν σύνθεση της σχετικής βιβλιογραφίας.
- Να αναλύσουν κριτικά, να συνοψίσουν και να παρουσιάσουν πρωτότυπα σημαντικά σχετικά άρθρα.
- Να προβληματιστούν και να αναστοχαστούν γύρω από τις ηθικές προεκτάσεις και τις πρακτικές εφαρμογές των θεματικών που θα συζητηθούν στη διάρκεια του σεμιναρίου.
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την εφαρμογή των θεωριών, των διεθνών κατευθυντηρίων και των εμπειρικών δεδομένων στη θεωρία και την κλινική πράξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε κάθε ενότητα και κάθε εβδομάδα, από την 11η και μετά, τα συμμετέχοντα άτομα θα

παρουσιάζουν τις εργασίες τους περιληπτικά στην ολομέλεια , θα γίνεται συζήτηση και θα λαμβάνουν ανατροφοδότηση από τις/τους συμφοιτήτριες/τές και το διδάσκοντα [2,4].

Εβδομάδα 1^η. Περιγραφή σεμιναρίου, μαθησιακών στόχων και διαδικασιών. Ορισμοί περί ταυτότητας και έκφρασης φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Εβδομάδα 2^η. Κριτική ιστορική αναδρομή, ιστορία αποπαθολογιοποίησης και σύγχρονο θεωρητικό πλαίσιο προσέγγισης του φύλου και της σεξουαλικότητας με έμφαση στην ψυχαναλυτική προσέγγιση [1, 2]

Εβδομάδα 3^η. Σύγχρονες διεθνείς κατευθυντήριες έρευνας, ψυχοθεραπείας και συμβουλευτικής σε σχέση με την ποικιλομορφία του έμφυλου και σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού και της σχεσιακότητας [3, 5]

Εβδομάδα 4^η. Ισχύς, διακρίσεις και στίγμα [1, 2, 4]

Εβδομάδα 5^η. Queer θεωρία και κριτικές προσεγγίσεις του φύλου [1, 2, 4]

Εβδομάδα 6^η. Ομοσεξουαλικότητα, ομοφοβία και εσωτερικευμένη ομοφοβία [2,3,4]

Εβδομάδα 7^η. Τρανς ταυτότητες [2,3,4]

Εβδομάδα 8^η. Ποικιλομορφία σχεσιακότητας, ομογονικότητα, ΛΟΑΤΚΙ+ ανηλικότητα [2, 3, 4]

Εβδομάδα 9^η. Διαθεματικότητα (Διασταυρώσεις του έμφυλου και σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού με την κοινωνική τάξη, την εθνικότητα, τη φυλή, την ηλικία, τη σωματικότητα κ.λπ.) [1, 2, 4]

Εβδομάδα 10^η. Έμφυλη βία, συναίνεση, τραύμα και κακοποίηση (ορισμοί και κλινική προσέγγιση) [2,3,4]

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Στην τάξη (Πρόσωπο με πρόσωπο).		
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία</p> <p>Χρήση βάσεων δεδομένων</p> <p>Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας UoC e-learn.</p>		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)</p>	<p>ECTS</p>
	Διαλέξεις	39 ώρες	1,56
	Ατομικές εβδομαδιαίες δραστηριότητες	45 ώρες	1,80
	Συνεργασία με συμφοιτητές/τριες, ομαδική παρουσίαση	36 ώρες	1,44
	Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία	25 ώρες	1,00
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	145 ώρες	6
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p>	Βιβλιογραφική ανασκόπηση και ομαδική τελική		

	γραφτή εργασία στα ελληνικά (η βιβλιογραφία θα είναι τόσο ελληνόγλωσση όσο και ξενόγλωσση) (75%) Παρουσίαση εργασίας εντός μαθήματος (25%)
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:
  - Παπαθανασίου Ν. & Χρηστίδη, Ε.-Ο. (επιμ.). (2020). Συμπερίληψη και ανθεκτικότητα. Βασικές αρχές ψυχοκοινωνικής στήριξης σε θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού, έκφρασης και χαρακτηριστικών φύλου. Αθήνα: Gutenberg.
  - Σακετοπούλου, Α. (2025). Σεξουαλικότητα πέρα από τη συναίνεση. Ρίσκο, φυλή, τραυματοφιλία (Α. Πούλιος επιμ.). Αθήνα: Άερτον (πρωτότυπη έκδοση 2023).
  - Butler, J. (2025). Ποιος φοβάται το φύλο; (Β. Καντσά, επιμ.). Αθήνα: Αλεξάνδρεια (πρωτότυπη έκδοση 2025).
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά
  - Studies in Gender and Sexuality
  - Psychoanalysis, culture and society
  - Journal of Homosexuality
  - LGBT Health
  - Transgender Studies Quarterly
  - Theory and Psychology
  - Feminist Encounters: A journal of critical studies in culture and politics